

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w W.
przeciwko Przedsiębiorstwu P. S.A. w W.
o nakazanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 6 września 2018 r.,
zażalenia powoda na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego Sądowi, który wyda orzeczenie
kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) uchylił wyrok uzupełniający Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w W. przeciwko Przedsiębiorstwu P. S.A. w W. o nakazanie wykonania zobowiązania gwarancyjnego na rzecz strony powodowej, wskazując na niezbadanie istoty sprawy (art. 386 § 4 k.p.c.) jako przyczynę uchylenia.

Rozstrzygnięcie to powód zaskarżył w całości zażaleniem złożonym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. poprzez

jego zastosowanie pomimo zaistnienia podstaw do wydania wyroku rozstrzygającego co do istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył:

Wyrok Sądu Okręgowego został uchylony po przyjęciu przez Sąd odwoławczy, że Sąd pierwszej instancji nie badał przesłanek odpowiedzialności gwarancyjnej pozwanego, mylnie odnosząc swe rozważania do wykonania umowy o roboty budowlane zawartej pomiędzy stronami.

Zgodnie z ustalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie, w szczególności w razie oddalenia powództwa z uwagi na przyjęcie braku legitymacji procesowej po którejś ze stron (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2012 r., IV CZ 156/12; z dnia 6 grudnia 2013 r., I CZ 90/13 - nie publ.). Na tle niniejszej sprawy należy przyjąć, że powyższe wymagania zostały spełnione. Sąd pierwszej instancji badał bowiem inne roszczenie niż to, którego dotyczyła sprawa. Umowa gwarancji jest oddzielnym stosunkiem prawnym, podlegającym innym regulacjom niż powiązana z nią faktycznie umowa o roboty budowlane. Analizując jedynie podstawę odpowiedzialności pozwanego z tytułu ewentualnego niewykonania umowy o roboty budowlane, Sąd Okręgowy nie zbadał materialnej podstawy żądania, tj. zasadności i zakresu odpowiedzialności gwarancyjnej pozwanego.

Należy podkreślić, że nierozpoznanie istoty sprawy polegające na rozpoznaniu przez Sąd pierwszej instancji kwestii odmiennych od tego, co stanowi przedmiot sporu powinno skutkować uchyceniem wadliwego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania ze względu na obowiązek respektowania konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2015 r., V CZ 119/14 oraz z dnia 27 lipca 2016 r., V CZ 35/16 - nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie, orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiając, zgodnie z art. 108 § 2 w zw. z art. 398 i art. 394¹ § 3 k.p.c., sądowi który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

jw